

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2023/927**z 5. mája 2023****o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ukrajinských ozbrojených síl poskytnutím munície**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 41 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ⁽¹⁾ sa zriadil Európsky mierový nástroj (ďalej len „EPF“) na financovanie opatrení Únie v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) zo strany členských štátov s cieľom zachovávať mier, predchádzať konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť podľa článku 21 ods. 2 písm. c) zmluvy. Podľa článku 1 ods. 2 rozhodnutia (SZBP) 2021/509 sa EPF má predovšetkým používať na financovanie opatrení pomoci ako sú činnosti zamerané na posilnenie kapacít tretích štátov a regionálnych a medzinárodných organizácií týkajúcich sa vojenských a obranných záležitostí.
- (2) Ukrajinské ozbrojené sily už niekoľko rokov bojujú proti ruskej agresii, pričom počet vojenských aj civilných obetí stále narastá. Agresia Ruska dramaticky eskalovala vo februári 2022 v dôsledku nevyprovokovanej komplexnej invázie ozbrojených síl Ruskej federácie na Ukrajinu.
- (3) Vláda Ukrajiny oslovila 25. februára 2022 Úniu s naliehavou žiadosťou o pomoc vo forme poskytnutia vojenského vybavenia. V reakcii na túto žiadosť sa od 28. februára 2022 podľa rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/338 ⁽²⁾ a (SZBP) 2022/339 ⁽³⁾ poskytuje podpora v rámci EPF.
- (4) Počas 24. samitu EÚ – Ukrajina, ktorý sa konal 3. februára 2023, Únia a jej členské štáty opätovne potvrdili, že budú podporovať Ukrajinu a ukrajinský ľud v boji proti prebiehajúcej útočnej vojne Ruska tak dlho, ako to bude potrebné. Na mimoriadnom zasadnutí Európskej rady 9. a 10. februára 2023 ukrajinský prezident zdôraznil naliehavú potrebu ďalšej vojenskej podpory pre Ukrajinu.
- (5) Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“) dostal 2. marca 2023 od Ukrajiny žiadosť, aby Únia pomohla ozbrojeným silám Ukrajiny poskytovaním delostreleckých nábojov kalibru 155 mm.
- (6) Rada sa 20. marca 2023 dohodla na trojzložkovom prístupe najmä s cieľom urýchliť dodávky a spoločné obstarávanie, v rámci ktorého sa má poskytnúť 1 milión delostreleckých nábojov Ukrajine v rámci spoločného úsilia počas nasledujúcich 12 mesiacov, a vyzvala na urýchlené vykonávanie týchto troch zložiek, ktoré sú navzájom prepojené a musia sa vykonávať súbežne a koordinovane. Rada vyzvala členské štáty, aby urýchlili dodali muníciu zem-zem a delostreleckú muníciu Ukrajine, a na požiadanie, aj riadené strely. Pokiaľ ide o tretiu zložku, Rada tiež vyzvala Komisiu, aby predložila konkrétne návrhy na urýchlenú podporu zvýšenia výrobných kapacít európskeho obranného priemyslu, zabezpečenia dodávateľských reťazcov, uľahčenia efektívnych postupov obstarávania, riešenie nedostatočných výrobných kapacít a podporu investícií, v prípade potreby aj prostredníctvom mobilizácie rozpočtu Únie.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/509 z 22. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky mierový nástroj a zrušuje rozhodnutie (SZBP) 2015/528 (Ú. v. EÚ L 102, 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2022/338 z 28. februára 2022 o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na účely dodávky vojenského vybavenia a platforiem určených na použitie smrtiacej sily ukrajinským ozbrojeným silám (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2022, s. 1).

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2022/339 z 28. februára 2022 o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ukrajinských ozbrojených síl (Ú. v. EÚ L 61, 28.2.2022, s. 1).

- (7) Rada ďalej vyzvala členské štáty, aby čo najrýchlejšie do 30. septembra 2023 spoločne obstarali muníciu kalibru 155 mm a na požiadanie riadené strely pre Ukrajinu od subjektov európskeho obranného priemyslu (a Nórska) v rámci parametrov vymedzených v kontexte existujúceho projektu Európskej obrannej agentúry alebo prostredníctvom doplnkových spoločných akvizičných projektov vedených niektorým členským štátom.
- (8) Podmienky stanovené v tomto rozhodnutí sa vzťahujú len na spoločné obstarávanie uvedené v odseku 3 dokumentu „Urýchlenie dodávok a spoločného obstarávania munície pre Ukrajinu“, ktorý Rada schválila 20. marca 2023, a nie sú nimi dotknuté žiadne podmienky budúcich rozhodnutí alebo nariadení týkajúcich sa európskeho obranného priemyslu.
- (9) Opatrenia pomoci sa majú vykonávať s prihliadnutím na zásady a požiadavky stanovené v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, najmä v súlade so spoločnou pozíciou Rady 2008/944/SZBP⁽⁴⁾ a v súlade s pravidlami pre plnenie rozpočtu na strane príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF (ďalej len „vykonávacie pravidlá EPF“), vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú pôvodu vojenského vybavenia. Odchylné od článku 50 knihy 3 vykonávacích pravidiel EPF a vzhľadom na osobitné okolnosti je účasť na spoločných postupoch obstarávania munície a riadených striel, ktoré sa majú financovať prostredníctvom tohto opatrenia pomoci, otvorená len pre hospodárske subjekty usadené v Únii alebo Nórsku, ktoré vyrábajú túto muníciu a tieto riadené strely v Únii alebo Nórsku, a to bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek budúce rozhodnutia. Mali by sa uplatňovať pravidlá pôvodu stanovené v článku 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013⁽⁵⁾. Za oprávnené by sa mali považovať aj munícia a riadené strely, pri ktorých sa v Únii alebo Nórsku uskutočnila významná fáza výroby, ktorá pozostáva z konečnej montáže. Dodávateľské reťazce týchto hospodárskych subjektov môžu zahŕňať hospodárske subjekty, ktoré sú usadené alebo majú svoju výrobu mimo Únie alebo Nórska. V tejto súvislosti by sa mali zohľadniť bezpečnostné a obranné záujmy členských štátov.
- (10) Rada potvrdzuje, že v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a medzinárodným právom, najmä medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom, je odhodlaná chrániť, presadzovať a naplňovať ľudské práva, základné slobody a demokratické zásady a posilňovať právny štát a dobrú správu vecí verejných.
- (11) Rada bude každý mesiac dostávať pravidelné aktualizované informácie o vykonávaní opatrenia pomoci podľa tohto rozhodnutia s cieľom monitorovať pokrok k dosiahnutiu cieľa poskytnutia jedného milióna kusov delostreleckej munície pre Ukrajinu. Budú sa tiež organizovať pravidelné zasadnutia na úrovni národných riaditeľov pre vyzbrojovanie s osobitnou skupinou pre spoločné obstarávanie v oblasti obrany (Komisia, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, Európska obranná agentúra) s cieľom posúdiť potreby a kapacity priemyslu, ako aj zabezpečiť potrebnú úzku koordináciu, najmä pokiaľ ide o poskytovanie zo zásob, zmenu priority existujúcich objednávok a jednotlivých spoločných akvizičných projektov, aby sa zaistilo vhodné vykonávanie uvedených troch zložiek.
- (12) Výbor stálych predstaviteľov bude koordinované a súbežné vykonávanie tohto trojzložkového prístupu monitorovať.
- (13) Rada tiež uviedla, že je i naďalej odhodlaná poskytovať Ukrajine politickú a vojenskú podporu, predovšetkým prostredníctvom EPF a vojenskej pomocnej misie EÚ na podporu Ukrajiny bez toho, aby bola dotknutá osobitná povaha bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov, a s tým, že sú náležité zohľadnené bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov,

⁽⁴⁾ Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zriadenie, ciele, rozsah pôsobnosti a trvanie

1. Týmto sa zriaďuje opatrenie pomoci v prospech Ukrajiny (ďalej len „prijímateľ“), ktoré sa bude financovať v rámci Európskeho mierového nástroja (EPF) (ďalej len „opatrenie pomoci“).
2. Cieľom opatrenia pomoci je prispieť k posilneniu spôsobilostí a odolnosti ukrajinských ozbrojených síl s cieľom chrániť nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny a chrániť civilné obyvateľstvo pred prebiehajúcou vojenskou agresiou, a to poskytnutím delostreleckých nábojov kalibru 155 mm, a na požiadanie, riadených striel, ktoré sa obstarávajú spoločne a čo najrýchlejšie od európskeho obranného priemyslu.
3. Na dosiahnutie cieľa stanoveného v odseku 2 sa z opatrenia pomoci financuje poskytnutie delostreleckých nábojov kalibru 155 mm a na požiadanie riadených striel ukrajinským ozbrojeným silám. Takáto munícia a takéto riadené strely sa obstarávajú spoločne od hospodárskych subjektov usadených v Únii alebo Nórsku, ktoré vyrábajú túto muníciu a tieto riadené strely v Únii alebo Nórsku. Uplatňujú sa pravidlá pôvodu stanovené v článku 60 nariadenia (EÚ) č. 952/2013. Za oprávnené sa považujú aj munícia a riadené strely, pri ktorých sa v Únii alebo Nórsku uskutočnila významná fáza výroby, ktorá pozostáva z konečnej montáže. Dodávateľské reťazce týchto subjektov môžu zahŕňať subjekty, ktoré sú usadené alebo majú svoju výrobu mimo Únie alebo Nórska. V tejto súvislosti sa zohľadnia bezpečnostné a obranné záujmy členských štátov. Spoločné obstarávanie v rámci tohto opatrenia pomoci vykonávajú subjekty uvedené v článku 4 ods. 3 v rámci parametrov vymedzených v kontexte existujúceho projektu Európskej obrannej agentúry alebo prostredníctvom doplnkových spoločných akvizičných projektov vedených členským štátom.
4. Obdobie trvania opatrenia pomoci je 56 mesiacov odo dňa prijatia tohto rozhodnutia.

Článok 2

Finančné opatrenia

1. Finančná referenčná suma určená na pokrytie výdavkov spojených s opatrením pomoci je 1 000 000 000 EUR.
2. Všetky výdavky sa spravujú v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a pravidlami pre plnenie rozpočtu na strane príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF (ďalej len „vykonávacie pravidlá EPF“), vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú pôvodu vojenského vybavenia. Odchylné od článku 50 knihy 3 vykonávacích pravidiel EPF je účasť na spoločných postupoch obstarávania otvorená len pre hospodárske subjekty uvedené v článku 1 ods. 3
3. V súlade s článkom 29 ods. 5 rozhodnutia (SZBP) 2021/509 môže správca opatrení pomoci zaslať po prijatí tohto rozhodnutia výzvu na zaplatenie príspevkov až do výšky 1 000 000 000 EUR. Finančné prostriedky, ktorých sa výzva správcu opatrení pomoci týka, sa použijú len na úhradu výdavkov v rámci limitov schválených výborom zriadeným rozhodnutím (SZBP) 2021/509 v súvisiacich opravných a ročných rozpočtoch zodpovedajúcich opatreniu pomoci.
4. Verejné zákazky alebo objednávky na nákup v rámci obstarávania súvisiace s vykonávaním opatrenia pomoci sa uzavruť čo najrýchlejšie od 20. marca 2023 do 30. septembra 2023. Súvisiace výdavky sú oprávnené od 20. marca 2023 do dátumu, ktorý určí Rada.

Článok 3

Dojednania s prijímateľom

1. Vysoký predstaviteľ uzavrie potrebné dojednania s prijímateľom s cieľom zabezpečiť súlad s medzinárodným právom, najmä s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom, a s článkom 62 ods. 2 rozhodnutia (SZBP) 2021/509, a ako podmienku poskytnutia podpory v rámci opatrenia pomoci.

2. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatrenia pomoci v prípade, že sa zistí, že prijímateľ porušuje povinnosti uvedené v odseku 1.

Článok 4

Vykonávanie

1. Vysoký predstaviteľ je zodpovedný za zabezpečenie vykonávania tohto rozhodnutia v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a vykonávacích pravidiel EPF v súlade s integrovaným metodickým rámcom na posudzovanie a určovanie potrebných opatrení a kontrol v súvislosti s opatreniami pomoci v rámci EPF.

2. Špecifikácia delostreleckých nábojov kalibru 155 mm a riadených striel, ktoré sa majú poskytnúť v rámci opatrenia pomoci, zodpovedá prioritám, ktoré Ukrajina oznámila prostredníctvom Vojenského štábu Európskej únie. Výbor zriadený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 rozhodne o rámci uplatniteľnom na financovanie činností uvedených v článku 1 ods. 3 a o dojednaniach na uhradenie nákladov.

3. Vykonávaním činností uvedených v článku 1 ods. 3 sa môžu poveriť:

- a) Ministerstvo obrany Belgicka;
- b) Ministerstvo obrany Bulharska;
- c) Ministerstvo obrany Chorvátska;
- d) Ministerstvo obrany Cypru;
- e) Ministerstvo obrany Českej republiky;
- f) Ministerstvo obrany Dánska;
- g) Estónske centrum pre obranné investície (ECDI) v mene Ministerstva obrany Estónska;
- h) Ministerstvo obrany Fínska;
- i) Ministerstvo obrany Francúzska;
- j) Ministerstvo obrany, spolkové ministerstvo zahraničných vecí a spolkové ministerstvo vnútra a domoviny Nemecka;
- k) Ministerstvo obrany Grécka;
- l) Ministerstvo obrany Talianska;
- m) Lotyšské ministerstvo obrany a Lotyšské štátne stredisko logistiky a verejného obstarávania v oblasti obrany;
- n) Ministerstvo národnej obrany Litvy;
- o) riaditeľstvo pre obranu v rámci Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Luxemburska;
- p) Ministerstvo obrany Holandska;
- q) Ministerstvo obrany Poľska;
- r) Ministerstvo obrany Portugalska;
- s) Ministerstvo národnej obrany Rumunska;
- t) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky;
- u) Ministerstvo obrany Slovinska;
- v) Ministerstvo obrany Španielska;
- w) Ministerstvo obrany Švédska/Švédska správa obranného materiálu.

Článok 5

Podpora zo strany členských štátov

Členské štáty povolia tranzit delostreleckých nábojov kalibru 155 mm a riadených striel vrátane sprievodného personálu cez ich územie, a to aj cez vzdušný priestor, v súlade s článkom 56 ods. 3 rozhodnutia (SZBP) 2021/509.

Článok 6

Monitorovanie, kontrola a hodnotenie

1. Vysoký predstaviteľ monitoruje dodržiavanie povinností stanovených v článku 3 zo strany prijímateľa. Toto monitorovanie sa využije na vybudovanie povedomia o kontexte a rizikách porušovania povinností stanovených v súlade s článkom 3 a na príspevok k predchádzaniu takýmto porušeniam vrátane porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva jednotkami ukrajinských ozbrojených síl podporovanými v rámci tohto opatrenia pomoci.
2. Kontrola vybavenia po odoslaní sa organizuje spôsobom, ktorý je v súlade s integrovaným metodickým rámcom na posudzovanie a určovanie potrebných opatrení a kontrol v súvislosti s opatreniami pomoci v rámci EPF.

Článok 7

Podávanie správ

Vysoký predstaviteľ predkladá počas obdobia vykonávania Politickému a bezpečnostnému výboru (PBV) polročné správy o vykonávaní opatrenia pomoci v súlade s článkom 63 rozhodnutia (SZBP) 2021/509. Na základe informácií poskytnutých členskými štátmi o dodávkach delostreleckých nábojov kalibru 155 mm a na požiadanie riadených striel sa okrem toho Rade pravidelne každý mesiac poskytujú aj aktuálne informácie o vykonávaní tohto opatrenia vrátane pokroku v dosahovaní jeho cieľa. Správca opatrení pomoci pravidelne informuje výbor nástroja zriadený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnení rozpočtu na strane príjmov a výdavkov v súlade s článkom 38 uvedeného rozhodnutia, a to aj poskytovaním informácií o zapojených dodávateľoch a subdodávateľoch.

Článok 8

Pozastavenie a ukončenie

1. PBV môže rozhodnúť o úplnom alebo čiastočnom pozastavení vykonávania opatrenia pomoci v súlade s článkom 64 rozhodnutia (SZBP) 2021/509.
2. PBV môže Rade odporučiť aj ukončenie opatrenia pomoci.

Článok 9

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Uplatňuje sa od 20. marca 2023.

V Bruseli 5. mája 2023

Za Radu
predsedníčka
J. ROSWALL